

Törvénytelen szocializmus. A tényfeltáró bizottság jelentése. Interjúkat készítette: *Hardi Péter*. Szerk.: Révai Valéria, Zrínyi Kiadó-Új Magyarország Szerk. Bp., 1991. 366 old.

Készült az Új Magyarország 1991. május-júniusában megjelentetett cikksorozata alapján. Riportalanyok: *Ormos Mária és Könyáné Kutruc Katalin*.

Trefort Ágoston: Önéletírása. Ford: *Barsi János*. Szerk.: *Dr. Csorba Csaba*. Kiadja a Kazinczy Ferenc Társaság és a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Levéltár. Sátoraljaújhely, 1991. 116 old.

Tulipán füzetek. Székelyföldi ismeretterjesztő folyóirat. Sepsiszentgyörgy.

A tartalomról: 1. Halottaknap-i székelyruhaszokor Baróti Szabó Dávid sírjánál, Székely néprajz, *Biró Annamária*: A felsőrákosi székelyruha, *Albert Ernő*: A Kőműves Kelemen balladájának változatai Háromszéken, *Benke Emőke*: A Bardóczi Benkő József Általános Iskola története, *Imre Attila*: Székelyek a történetírásunk „fehér foltjában”, *Könya Ádám*: A Székely Nemzeti Múzeum főépülete, *Bartalus Zoltán*: „Az én Házam az imádság háza...”, *Benke Emőke*: Benkő József élete és munkássága, *Cserkész élet*, 3. *Tatár*

Zsuzsanna: Erdővidéki gyűjtés, *Seres András*: Egy festett láda útja, *Kiss László*: A magyarhermányi általános iskola története, *Imre Attila*: Csaba magyarjai, *Györfő István*: Ősi székely-magyar rovásírásunk nyomában, *Könya Ádám*: Bem tábori nyomdája, *Balogh Irma*: Egy falusi tudós: id. Máthé János, *Gödri-Oláh Anna*: Vargyas unitarium műemlék temploma, 4. *Nagy Zsuzsanna*: Menekülhet-e önmagától a menekült?, *Seres András*: Húsvéti népszokások a Barcaságon, *Buna István*: A kézdivásárhelyi Bod Péter Tanítóképző, *Incze László*: Kézdivásárhely, *Könya Ádám*: A '48-as szabadságharc cseréptálokon, *Jánó Mihály*: Gyárfás Jenő diákkori rajzairól, *Nagy Lóránt Géza*: Az alsócsernatóni református templom és torony története, *Dávid Erzsébet*: Nagybőjtői időben, 7. *Mihály Gábor*: A szárazajtai Abod Mihály Általános Iskola története, *Györfő István*: A kovásznai rovásírásos mestergerenda, *Könya Ádám*: A dinasztiaalapító dr. László Ferenc, 8. *Kisgyörgy Zoltán*: Hol állott Bod Péter szülőháza, *Könya Ádám*: Talpcsöves tál Erősről.

Vonsik Imre: Mátraverebély-Szentkút kegyhely története. Kiadja a mátraverebély-szentkúti ferences rendház, 1991. 68 old.

HÍREK

A Vas Megyei Honismereti Egyesület 1992. február 29-én tartotta közgyűlését, ahol *dr. Szabó László* elnök beszámolt a szervezet 1991. évi tevékenységéről és elfogadták az 1992. évi költségvetést.

Göncz Árpád, a Magyar Köztársaság elnöke március 5-én felavatta a muhi csata 750. évfordulójára emelt emlékművet, *Kiss Sándor* szobrászművész, valamint *Vadász György* és *Vánczy László* építőművészek alkotását. Az Onod-Muhi Emlékbizottság által rendezett ünnepségen a Honismereti Szövetséget *Kanyar József* elnök és *Bartha Éva* titkár képviselte.

A debreceni II. Rákóczi Ferenc Honismereti, Műemlékvédő, Idegenvezető Szakkör március 14-én ünnepelte alakulásának 40. évfordulóját, ahol *dr. Szamosújvári Sándor*, a szakkör vezető tanára tartott megemlékezést.

A Kossuth Alapítvány és a Kossuth Szövetség a Pro Patria Hagyományörző Gyermekszövetséggel és a Honismereti Szövetséggel közösen **1848-49-es emlékünnepeket** rendezett március 14-én, a Kerepesi temető Kossuth-mauzóleumánál.

Március 15-i ünnepséget rendezett a dáki Szülőföld Baráti Kör, amely egyben az egyesület éves közgyűlése is volt. *Tóth Dezső* ismertette az 1991. évi munkát, s *Varga Lajos* számolt be a kör gazdasági helyzetét ismertette.

Siklós város önkormányzata és a siklósi Vár-és Múzeumbaráti Egyesület március 15-én ünnepélyes **helytörténeti konferenciát** tartott, ahol előadások hangzottak el a baranyai nemzetiségekről, majd megkoszorúzták Batthyány Kázmér sírját.

Sásdon felavatták a 75 éve elhunyt **Bedencz József 48-as honvéd** emléktábláját. Az ünnepélyen közreműködött a helyi ifjúsági fúvószenekar, *Dinya Anikó* tanuló szavalt, *Papp Zoltán* őrnagy, a megyei hadkiegészítő parancsnoka tartotta az avatóbeszédet, *Vajda József*, honismereti szakkörvezető méltatta a település szabadságharcosát. Sásd katolikus plébánosa, *Szonner Ádám* szentelte meg az emléktáblát, majd ünnepi mise zárta az emlékhelyavatást.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Honismereti Egyesület kiosztotta a **XXX. Istvánffy Gyula Honismereti Gyűjtőpályázat** díjait. A március 16-án, Miskolcon megtartott ünnepségen *Csáki Imre*, A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Önkormányzat oktatási és közművelődési osztályának vezetője adta át a nyerteseknek a díjakat.

A Budapesti Honismereti Társaság és annak honvédtagozata március 27-én vacsorával, táncal, vidámsággal egybekötött összejövetelt tartott a Zrínyi Miklós Katonai Akadémián.

Képek a szlavóniai magyar falvakból

Gazay Ákos felvételei

Idős magyar férfi
ünnepelőben, Haraszti, 1910

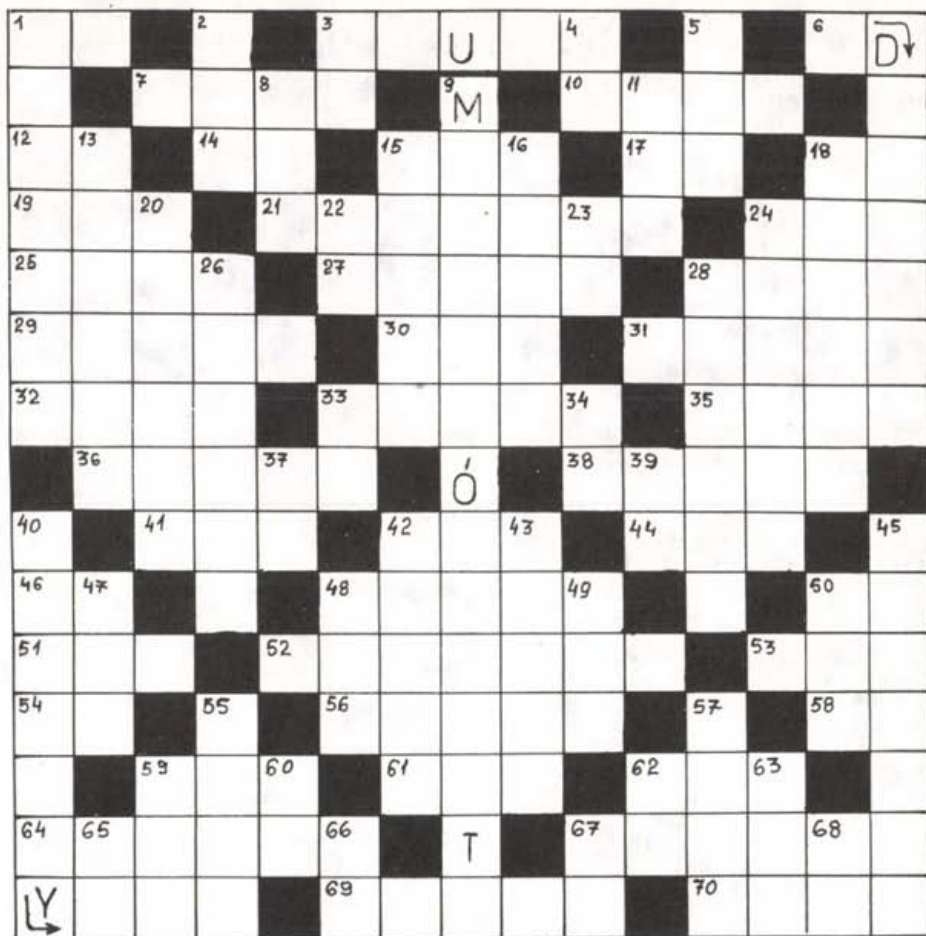
Ünnepi viseletben,
Haraszti 1910

Öreg halász szigonnyal,
Szentlászló, 1910

KERESZTREJTVÉNY-megfejtés

„Az 1992. 2. számban megjelent honismereti keresztrejtvény helyes megfejtése: Kanyar József, Sütő András, Degré Alajos, Csillebérc, március. Könyvet nyert: *Czomba Zoltán*, 4475 *Paszab*, Fő út 2. – *Kozma Dániel*, 1077 Bp. Jósika u. 10. – *Mocsiné Szabó Ildikó*, 2750 *Nagykörös*, Dévai u. 4. – *Osváth Tiborné*, 1191 Bp. (utcanévet nem adott) – *Rosta Ferencné*, 1211 Bp. Rákóczi F. út 50–56. – *Szarvas László*, 2194 *Tura*, Lehel u. 12. – *Tökés Ildikó*, 1061 Bp. Andrassy út 26. – *dr. Varga Györgyné*, 1136 Bp. Sallai u. 21. – *Verebély András*, 3077 *Mátraverebély*, Béke u. 9. – *Z. Urbán Aladár*, 991 31 *Ipolyvarbó* 53. Cseh és Szlovák Köztársaság. A nyerteseknek a könyveket a Lakitelek Alapítvány postán küldi el.”

VÍZSZINTES: 1. Előd. 3. Szent László király uralkodása alatt Ó volt az egyik nádor. 6. Szent László második feleségének neve volt. 7. E helységet már 1093-ban említi I. László király egyik adománylevele. 10. Összetörő. 12. Vér Andor névjele. 14. Kicsinyítőképző. 15. Latin nap. 17. Rádium vegyjele. 18. Elek(!) 19. Mezőgazdasági számszám. 21. Szent Gellért téren van ilyen étterem is. 24. Hol vissza. 25. Párnatöltelek (T = N). 27. Ilyen örömök is vannak. 28. Játék. 29. Vigyázóim. 30. Kodein egyik fele. 31. Szalag. 32. Végtelen Szabolcs-Szatmár megyei helység. 33. Heves megyei helység. 35. Korhol. 36. Ó volt Szent László király uralkodása alatt a másik nádor. 38. Itt van eltemetve Szent László király, ma Nagyvárad. 41. Pálca. 42. Krétei hegy. 44. Ilyen színház is van Budapesten. 46. Aroma. 48. Fűrészes élű maláji tört. 50. Irányszó. 51. Csúk. 52. Vízben turkál. 53. Holló beszéd. 54. Csak félig eped. 56. Végtelen sáv. 58. Numero rövidítése. 59. Tartó. 61. Laoszi gépkocsi jelzés. 62. Ezeröttszázötven római számmal. 64. Rágcsálók. 67. Gyümölcskoszonnyak. 69. Ilyen tanya is van. 70. Gyümölcs.

FÜGGŐLEGES: 1. Ennyi évig élt Szent László király. 2. Széptevés. 3. Kettős betű. 4. Névelő. 5. Folyó. 8. Titokban figyel. 9. E csata hősenek tekintették Szent László királyt. 11. Svájci kanton. 13. Fordítva: hajpótló. 15. Ilyen házi is van. 16. Lenyújtó. 18. Hajdíszed. 20. Vissza: használ. 22. Fordított névelő. 23. Ötszázegy római számmal. 24. Lekerekít. 26. Túró fajtái. 28. Üzletfelet vissza. 33. Eser(!) 34. Kávé(!) 37. Idegen kötőszó. 39. Abál egyik fele. 40. Ennyi évig uralkodott Szent László király. 42. Betűt vetnél. 43. Csörte a vívásban. 45. Szent László király egyik leányának neve. 47. Rossz tojás. 48. Ad neki. 49. Régi nép. 50. Hím állat. 55. Ilyen rendszer is van. 57. Ötlet. 59. Messze. 60. A vízszintes másika. 62. Emes(!) 63. Elek(!) 65. Nyom határok nélkül. 66. Azonos a 60 függőleges-sel. 67. Kettős betű. 68. Határok nélkül nema.

Beküldendő június 30-ig: Vízszintes 3., 6., 36., 38., függőleges 1., 9., 40., 45. Beküldendő: vízszintes 3., 36., 38, függőleges 1., 9., 40., 45. A helyes megfejtők között a Lakitelek Alapítvány ajándéka-ként tíz értékes könyvet sorsolunk ki.

Mokos István

Az Erdélyi Bukovinai Székely Népdalkör

fennállásának huszadik évfordulóját ünnepelte a múlt év decemberében. Az érdi művelődési házban bemutatott műsorukon a már hanglemezen is megjelent hadikfalvi betlehemes szerepelt, s vendégül látták a Lujzi Kalugarból érkezett csángó csoportot, akik a moldvai magyarok újesztendei népszokását, a *hegetést* mutatták be.

Hancsovszki János felvételei

Oszlopos tornác, Hidas (Lantos Miklós felv.)

